

РЕШЕНИЕ

№ 33408

гр. София, 13.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 46 състав, в
публично заседание на 05.08.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариана Маркова

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **4669**
по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 - 178 АПК.

Образувано е по жалба на Е. П., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., чрез адв. Д. П. от САК, срещу заповед № 5392 ПАМ - 365 от 27.04.2025 г., издадена от главен оперативен дежурен началник на 04 сектор при ООДЦ – СДВР, с която е разпоредено принудително настаняване на чужденеца в СДВНЧ.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на обжалваната заповед, като издадена в противоречие с материалния закон и несъответствие с неговата цел. Визира се нарушение на чл.8 от ЕКПЧ. Сочи, че жалбоподателят е сключил граждански брак с българска гражданка и има родено от брака дете. Претендира се отмяна на заповедта. Претендират се разноски.

Ответникът главен оперативен дежурен началник на 04 сектор при ООДЦ-СДВР не се представлява в съдебно заседание.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, ведно с доводите на страните, съгласно чл. 235, ал.2 ГПК, във вр. с чл. 144, ал.1 АПК, от фактическа страна установи следното:

Установява се от докладна записка № УРИ 5392р-303 от 27.04.2025 г., че на 27.04.2025 г. е получен сигнал от дежурен служител на ОДЦ-СДВР за това, че около 10:00 часа, на метростанция „Бели Д.“ е установен чужд гражданин с изтекъл срок на пребиваване Република България, който се представил като Е. П., [дата на раждане], ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А.. При направена идентификация на място, с мобилно устройство в А. система е установено, че лицето няма предишна регистрация. Установено е, че чуждият гражданин е имал разрешение за пребиваване, валидно до 07.09.2022 г., след което не е предприел действия за продължаване на срока на

пребиваването си или напускане на територията на страната, като е останал за пребивава незаконно. При проведена беседа с него служителите на СДВР няколкократно са установили, че същият не съобщава действителни факти относно местопребиваването и местоработата си. Същевременно, заявил, че няма да се върне в страната си на произход, а ще се укрие и замине за 3. Европа. Направено е предложение спрямо него да бъде издадена заповед за налагане на ПАМ по чл.41, т.2, вр. чл.44, ал.1, ал.6, ал.8 и ал.10 от ЗЧРБ.

Издадена е оспорената заповед № 5392 ПАМ - 365 от 27.04.2025 г. от главен оперативен дежурен началник на 04 сектор при ООДЦ-СДВР, с която на основание чл.44, ал.6, ал. 8 и ал. 10 от ЗЧРБ и чл.10, ал.1, т.1 от Наредба № Из-1201/01.06.2010 г. и във връзка със заповед № 5392ПАМ – 364/27.04.2025 г. жалбоподателят е настанен принудително в СДВНЧ за срок от шест месеца за изпълнение на наложената ПАМ „връщане до страната по произход“

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспорената заповед е съобщена на 27.04.2025 г. и оспорена с жалба от 02.05.2025 г. - в срока по чл.149, ал.1 АПК, срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт по чл.46, ал.1 от ЗЧРБ и от надлежно легитимирано лице – адресат на акта, поради което е процесуално допустима.

Разгледана по същество, жалбата е основателна.

При служебна проверка за законосъобразността на процесната заповед, на основание чл.168 от АПК, на всички основания по чл.146, т.1-5 от АПК, съдът намира, че същата е издадена от компетентен орган, при съблюдаване разпоредбата на чл.44, ал.1 от ЗЧРБ, надлежно упълномощен със Заповед № 513з-9426 от 06.12.2018 г. на директора на СДВР.

Съдът намира, че оспорената заповед е немотивирана, като издадена без да са спазени императивните разпоредби на чл. 44, ал.6 и ал.2 от ЗЧРБ и без да са изложени мотиви за визираните в същите норми обстоятелства.

Като фактическо основание за налагане на мярката по чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ е посочено наличието на реална опасност от укриване на чуждия гражданин до отпадане на пречките за организиране на връщането му в държавата по произход в изпълнение на заповед УРИ № 5392ПАМ - 364 от 27.04.2025 г. относно наложената ПАМ по чл. 41, т. 2 от ЗЧРБ, вр. чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ. Като правни основания са посочени разпоредбите на чл. 44, ал. 6, ал. 8 и ал. 10 от ЗЧРБ. Съгласно чл.44, ал.6 от ЗЧРБ в случаите, когато чужденецът, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 39а, ал. 1, т. 2 и 3, възпрепятства изпълнението на заповедта или е налице опасност от укриване, органите по ал. 1 могат да издадат заповед за принудително настаняване на чужденеца в специален дом за временно настаняване на чужденци с цел организиране на връщането или експулсирането.

Оспорената заповед е съобщена в деня на издаването ѝ - на 27.04.2025 г., а в бланковата форма е посочено, че чужденецът е запознат със съдържанието ѝ на език, който владее.

Съгласно разпоредбата на чл. 44, ал. 10 от ЗЧРБ настаняването на чужденци в Специалните домове за временно настаняване се извършва въз основа на заповед за принудително настаняване, издадена от компетентния орган по ал. 1, като в заповедта следва да е посочено основаниято за прилагане на тази мярка. Правните основания, при наличието на които чужденец може да бъде настанен временно в Специален дом за временно настаняване на чужденци към дирекция „Миграция“ – МВР са регламентирани в чл. 44, ал. 6 от ЗЧРБ. Нормата е съответна на разпоредбата на чл. 15, пар. 1 от Директива 2008/115/ЕО, съгласно която, освен ако не могат да се приложат ефективно други достатъчни, но по-леки принудителни мерки, държавите-членки могат да задържат гражданин на трета страна, по отношение на когото са образувани процедури за връщане, само за да се подготви връщането и/или да се извърши процеса на извеждане, и по-

специално когато е налице опасност от укриване или засегнатият гражданин на трета страна избягва или възпрепятства подготовката на връщането или процеса по извеждането. Продължителността на задържането е ограничено и съгласно чл. 15, пар. 5 от Директива 2008/115/ЕО може да продължи докато съществуват посочените в параграф 1 условия и е необходимо, за да се гарантира успешното извеждане на чуждия гражданин.

На първо място следва да се посочи, че според § 1, т. 4в от ДР на ЗЧРБ, „опасност от укриване“ е налице, когато с оглед на фактическите данни може да се направи обосновано предположение, че същото лице ще се опита да се отклони от изпълнението на наложената мярка. Данни в тази насока могат да бъдат обстоятелството, че лицето многократно не може да бъде намерено на обявения адрес на пребиваване, не е напуснало страната в рамките на предоставения срок за доброволно напускане, ясно е показало, че няма да се съобрази с наложената му мярка. От установените в настоящото производство обстоятелства не може да се направи извод за наличието на „опасност от укриване“, още повече, че жалбоподателят доброволно е напуснал Р България на 10.05.2025 г., видно от положения в паспорта му печат. По този начин е била изпълнена наложената със заповед № № 5392 ПАМ - 364 от 27.04.2025 г., чието изпълнение е следвало да бъде обезпечено с издаване на процесната заповед.

На следващо място съгласно Съображение 5 от Преамбюла на Директива 2008/115/ЕО тя установява хоризонтален набор от правила, приложими спрямо всички граждани на трети страни, които не отговарят или са престанали да отговарят на условията за влизане, престой или пребиваване в държава-членка. В чл.1 от Директивата са определени общите стандарти и процедури, които се прилагат в държавите-членки по отношение на връщането на граждани на трети страни, които са в незаконен престой. Следователно директивата определя минималния комплекс от стандарти и процедури, които всяка от държавите-членки е длъжна да прилага в отношенията си с граждани на трети страни, които са в незаконен престой на нейната територия. Отклонения от тези стандарти и процедури са допустими само, доколкото са предвидени в самата директива, което с оглед на нейното съдържание, означава доколкото са предвидени в чл. 4, който в §3 предвижда възможност държавите да приемат разпоредби, позволяващи по-благоприятно третиране, доколкото то е съвместимо с директивата, но не позволява по-строги стандарти от установените с нея (в т.см. решение на Съда на ЕС от 28.04.2011г. по дело Hassen El Dridi (Souft Karim) C-61/11 PPU, § 31 и 32). В Съображение 6 от Преамбюла на Директивата изрично е посочено, че решенията на компетентните органи за прекратяване на незаконния престой следва да се вземат индивидуално и въз основа на обективни критерии, което означава, че незаконният престой не следва да е единственото обстоятелство, което трябва да се взема предвид. В Съображение 13 изрично е посочено, че използването на принудителни мерки следва да бъде подчинено на принципите на пропорционалността и ефективност на предприеманите мерки и преследваните цели. Тези принципи изрично са посочени в чл.8, §4 и чл. 11, §2, определящи допустимите мерки - забрана за влизане и извеждане. Следователно стандарт при прилагане на мерките, освен посочените по-горе принципи на индивидуален подход при определяне на мярката, на принципите са пропорционалност и ефективност, са и основните права на Съюза.

Съобразеното тълкуване на националните норми с разпоредбите на Директива 2008/115/ЕО налага извод, че при установяване на визирания в разпоредбата на чл.41, т.2 от ЗЧРБ правопораждащ юридически факт органът е длъжен да извърши преценка и на обстоятелствата по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ, в светлината на принципите на пропорционалност и ефективност и на основните права на Съюза, и едва в съответствие с тези изводи да прецени да наложи или не мярката и съответно какъв да бъде нейният размер. Изброените в чл.44, ал.2 от ЗЧРБ обстоятелства не следва да се приемат като лимитативно определени. С оглед на посочените по-

горе стандарти, приети в съюзния акт, органът е длъжен да обсъди и всеки друг факт, който би имал отношение към налагане на мярката при спазване на принципите за индивидуално взето решение, за пропорционалност и ефективност. Подобна преценка в случая не е направена, което обосновава материална незаконосъобразност на оспорения акт.

Разпоредбата на чл. 44, ал. 2 ЗЧРБ задължава органа при налагане на принудителната мярка да отчита комплекс от фактори - продължителност на пребиваването, категориите уязвими лица, семейно положение и съществуващи семейни, културни и социални връзки с държавата по произход, започнали производства за предоставяне на особена закрила. Безспорно тази разпоредба не присъства като правно основание в заповедта, още в по-малка степен органът е отчел комплекса от фактори по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ преди налагане на мярката. От събраните по делото доказателства, в това число и свидетелските показания, които макар и дадени от лице, в близки отношения с жалбоподателя напълно кореспондират със събраните писмени доказателства, се установява, че целият съзнателен живот на жалбоподателя е преминал в България. Тук е завършил образованието си, тук са роднините му и всичките му познати и приятели. Семейните, културните и социалните връзки на жалбоподателя със страната му на произход не са изследвани и обсъждани от органа. Според съда, на основание чл.142, ал.2 от АПК следва да се съобразят и следните релевантни към случая на чуждия гражданин обстоятелства – сключен на 09.05.2025 г. граждански брак с българска гражданка и роденото от брака дете. В този смисъл наложената принудителна административна мярка накърнява едно от основните права на човека - правото на зачитане на личен и семеен живот, регламентирано в Конституцията на Република България /чл.32, ал.1, в чл.8 от ЕКПЧ и Директива 2008/115/ЕО. Действително, ЕКПЧ не гарантира правото на пребиваване на чужди граждани в приемащата държава, но в конкретния случай отказът засяга основни права по чл.8 от ЕКПЧ на граждани на Европейския съюз – съпругата и детето на чуждия гражданин.

На следващо място, за да е законосъобразен постановеният индивидуален административен акт, с оглед изискванията на националното законодателство – чл.59, ал.2, т.4 от АПК, органът следва да изложи фактически основания не само за обективния правопораждащ факт, но и досежно релевантните факти, определящи съдържанието на визираните в чл.44, ал.2 от ЗЧРБ обстоятелства. Неизлагането на фактически основания, съответно невъзможността те да бъдат извлечени от доказателствата по делото, не дава възможност на съда да извърши контрол за законосъобразност на мотивите на административния орган, които имат отношение не само към размера на мярката, но и към нейната основателност.

Съгласно чл.35 от АПК актът се издава след като се изяснят фактите и обстоятелствата от значение за случая и се обсъдят обясненията и възраженията на заинтересованите страни. Видно от доказателствата по делото, органът не е изпълнил това свое задължение, с което е допуснал съществено процесуално нарушение.

Съдебният контрол върху акта за налагане на ПАМ включва и проверка за съответствието му с един от основните принципи на административното право, установен в чл. 6 от АПК, а именно - принципа на съразмерност при упражняване на правомощията на административните органи. В нарушение на визирания принцип и на препоръката в Съображение 6 от Преамбюла на Директивата за връщане процесната ПАМ е наложена единствено при установено незаконно пребиваване на чуждия гражданин в Република България, без да се съобразят редица релевантни обстоятелства по чл.44, ал.2 от ЗЧРБ. Изложеното съставлява нарушение и на принципа на съразмерност, който налага изследване на въпроса дали с акта и неговото изпълнение се засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава (чл.6, ал.2 АПК). Това означава, че преценката на обстоятелствата по чл.44, ал.2 ЗЧРБ и

принципът на пропорционалност за всеки отделен случай могат да изключат прилагането на мярката, както е в настоящия казус.

В случая административният орган освен, че не е извършил преценка на релевантните обстоятелства - опасност от укриване или осуетяване на връщането, но не е сторил и относимата преценка за пропорционалност на мярката съгласно пар. 16 от Преамбюла и чл. 15, пар. 1 от Директива 2008/115/ЕО.

С оглед на изложеното оспорената заповед, като постановена при липса на мотиви, неправилно приложение на материалния закон, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и в несъответствие с целта на закона, се явява незаконосъобразна и следва да бъде отменена.

С оглед изхода на спора и предвид заявената претенция от жалбоподателя за присъждане на разноски, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, ответната администрация следва да бъде осъдена да заплати на жалбоподателя сумата от 10 лева – държавна такса по производството и на основание чл. 38, ал. 2 от ЗА на адв. Д. П. следва да бъде присъдено възнаграждение за оказаната безплатно на жалбоподателя правна помощ. В приложения договор за правна защита и съдействие от 07.05.2025 г. се съдържа отбелязване, че адвокатско възнаграждение не се дължи съгласно чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата (ЗА), според който адвокатът или адвокатът от Европейския съюз може да оказва безплатно адвокатска помощ и съдействие на материално затруднени лица. Приложена е декларация от чуждия гражданин, че не разполага с имущество и средства за издръжка. С това е изпълнено изискването на чл. 38, ал. 1, т. 2 от ЗА и съгласно чл. 38, ал. 2 от ЗА на адвокат П. следва да се присъди възнаграждение в размера по наредбата по чл. 36, ал. 2 от ЗА, а именно от 1000 лв. съгласно чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Съдът намира този размер за справедлив и съответен на фактическата и правна сложност на спора.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 46-ти състав,

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Е. П., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., чрез адв. Д. П. от САК, заповед № 5392 ПАМ - 365 от 27.04.2025 г., издадена от издадена от главен оперативен дежурен началник на 04 сектор при ООДЦ – СДВР, с която е разпоредено „принудително настаняване на чужденеца в СДВНЧ“.

ОСЪЖДА на основание чл. 143, ал. 1 АПК Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Е. П., [дата на раждане] , ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А. сумата от 10 лв. (десет лева), представляваща направените от жалбоподателя разноски за държавна такса.

ОСЪЖДА на основание чл. 38, ал. 2 вр. ал. 1, т. 3 ЗАдв. Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на адвокат Д. К. П. от САК сумата от 1 000 лв. (хиляда лева) адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия:

